

Rehberlik faaliyetinin gelir vergisinden muafiyeti hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.07.16.01-GVK.2010.34-4
Tarih	06.04.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANTALYA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.07.16.01-GVK.2010.34-4

06/04/2010

Konu : Gelir Vergisi Kanunu

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, turist rehberi olarak çalıştığınız belirtilerek, bu faaliyetiniz nedeniyle gelir vergisinden muaf olup olmadığınız konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmıyan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." hükmü, 66 ncı maddesinde ise ; "Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez.

Bu maddenin uygulanmasında;

...

5. Vergi Usul Kanunu'nun 155 inci maddesinde belirtilen şartlardan en az ikisini taşıyan ebe, sünnetçi, sağlık memuru, arzuhalci, rehber gibi mesleki faaliyette bulunanlar (Şartlardan en az ikisini taşımayanlar ile köylerde veya son nüfus sayımına göre belediye içi nüfusu 5.000'i aşmayan yerlerde faaliyette bulunanların bu faaliyetlerine ilişkin kazançları gelir vergisinden muaftır.);

Bu işler dolayısıyla serbest meslek erbabı sayılırlar." hükmü yer almaktadır.

Yine aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılanların, bu fıkranın bentlerinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaları gerekmekte olup, söz konusu fıkranın 2 numaralı bendi uyarınca, serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerde (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç) tevkifat oranı, 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri için %17, diğerleri içinse %20'dir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Serbest meslek erbabında işe başlamanın belirtileri" başlıklı 155 inci maddesinde "Serbest meslek erbabı için aşağıdaki hallerden herhangi biri "İşe başlama"yı gösterir:

1. Muayenehane, yazıhane, atelye gibi özel iş yerleri açmak;
2. Çalışılan yere tabela, levha gibi mesleki faaliyette bulunulduğunu ifade eden alametleri asmak;
3. Her ne şekilde olursa olsun devamlı olarak mesleki faaliyette bulunduğunu gösteren ilanlar yapmak;
4. Serbest olarak mesleki faaliyette bulunmak üzere mesleki teşekküllere kaydolmak." hükmü bulunmaktadır.

Bu hükümlere göre turist rehberleri, Gelir Vergisi Kanununun uygulamasında serbest meslek erbabı olarak kabul edilmekte olup, 213 sayılı Kanunun 155 inci maddesi uyarınca işe başlamayı ifade eden hallerden en az ikisinin bulunmadığı durumlarda gelir vergisinden muaf tutulmaktadırlar. Ancak, vergiden muaf olanlar da dahil olmak üzere, rehberlere yapılan ödemelerden Gelir Vergisi Kanununun 94/2-b maddesine göre tevkifat yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, rehberlik faaliyetinin hizmet akdi ile bir işverene bağlı olarak yapılması halinde elde edilen gelir ücret geliri sayılacağından, Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddeleri uyarınca vergilendirileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Gelir İdaresi Grup Müdürü

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026